

Šiemet pabaigē 4 kļēsas
mokinēs: Adelē Butauskiūt
Akvilē Klebonaitē, Monik
Starkevičiūtē ir Matilda Z
linskaitē.

“Viltis”.

SPAUDOS BALSAI

Naujas laikraštis.

South Omaha, Neb. pradėjo eiti naujas lietuvių laikraštis "Vakarų Varpas", kuris žada išsiskirti 2 kartą į mėnesį. Gaila, kad nieko gero apie naująjį laikraštį pasakyti negalima. Atidėdami kritiką ant toliaus, kuomet labiausiai pasieks "Vak. Varpo" veidas, šiuo žygiu pasakysime tik laikraščio sumanytojams, kad, norint leisti laikraštį, reikėtų bent rašybos pramokti. Nes šiaip daroma gėda ne vien sau, bet tai visuomenei, ant kurios dirvos panašūs laikraščiai išdygsta.

Chicagoje, po trijų mėnesių pertraukos, pasirodė "Laisvoji Žmonija", lietuvių anarchistų mėnesinis laikraštis.

Išieivų iš Lietuvos reikalai.

Kauno kunigų laikraštis "Vienybė" praneša, kad Kauno lietuvių esą sumanė įsteigti Kaune išieivų globos draugiją ir jau padavę tam tikrą prašymą valdžiai.

Vilniškės "Liet. Žinios" kviečia lietuvių steigti panašią draugiją išvien su kitomis kaimyniškomis tautomis. Pradžiai esanti jau padaryta, tai gyvuojantis Vilniuje biuras. Reikia, susidėjus su tuo biuru, įsteigti plačią draugiją su skyriais po visą Lietuvą.

Matomai, panašūs raginimai galės įsikūnyti.

Prūsų lietuvių telkiasi į vieną sąjungą.

"Birutės" N28, matomai, tam tyčia susidariusi komisija kviečia visas Prūsų Lietuvos draugijas susitelkti į vieną bendrą susivienijimą. Susivaižiavimas paskirtas ant 11 d. rugpjūčio. Argi sumanytojai galvoja, kad tautiška ideja šiandien gali būti cementu, kuris sujungtų ant ilgesnio laiko priešingus vienus kitiems gaivalus?

"Katalikas" vėl giria Roosevelta.

Darbininkiški laikraščiai, kaip galėdami, stengiasi parodyti žmonėms, kas per paukštis tasai Rooseveltas. Per aštuonis metus įsai sėdėjo "Baltajam Name" ir nei pirštu nepakrutino, kad užstoja už darbininkus. Bet tarpe lietuvių yra parsišėdėlių, kurie galvą guldė už sukčių-politikierių. Chicago "Katalikas", tai uoliausias Rooseveltto agentas. Patarume savo skaitytojams perskaityti "Kataliko" N29 redakcijos straipsnį "Nauja politinė partija". Tenais per akis meluojama, kad Rooseveltto partija pasistatė savo tikslu "nevošk". Pasakui sakoma, kad Rooseveltto partija stoja už teisybę, bet ne už dolerį.

Žmonių "Katalikas" nesuvedžios. Ar įsiai kalbės apie Roosevelta, ar įsiai užtars davatkas, visviena jo kailis nuogai kapitalistiskais, nepriedengtas jokių idėjiskumų.

Tarptautiška Paroda San Francisco ir lietuviai.

Amerikos lietuvių laikraštija tytomis praleido p. stud. Lubeno atsiliepimą. S.L.A. seimas atsakė paremti p. Lubeno propoziciją. Nesuradę prijautimo Amerikoje, p. L. kreipėsi į "Viltį".

Keistas dalykas! Ar Didžiojoje Lietuvoje gali daugiaus nusimanyti apie parodos reikalus?

Turėkime viltį!

Kada žmonių, jų turtų ir gyvasčių valdonai nuolatos griebiasi vis nuožmesnių įrankių, idant labiau išnaudoti darbininkus; kada tie valdonai, turėdami savo rankose ir produkciją ir produktus, nuolatos kelia produktų kainas, o darbininkų-žmonių uždarbį vis mažina, tada ne vienas iš pavergtųjų, nors jau buvęs ir dabar esantis eilės kovotojų, nustoja vilties toliaus kovoti. Toks nustojimas vilties ir energijos kovoje už gerovę yra begalo skaudus. Todėl mūsų jau susipratusių ir kovojančių draugai turėtų rimtai ir šaltai žiūrėti į savo nuopelnus ir besilavinančios darbininkų klesos galutiną prisiruošimą į kovą su savo priešais.

Šiandien, kada darbininkų klesla tik rengiasi, organizuojasi ir tikrąją kovą, t. y. proto kovą, kiekvienas vis labiau ir labiau išsiaiškina, patiria, ką jis gali jau šiaudien tik paviršutiniškai pralavintu protu, o ką jis galėtų, jeigu jo protas būtų daugiau išlavintas? Be abejonės, galėtų netik permatyti savo priešų niekystes, bet ir panaikinti jas. Jeigu taip, tai, kovojanti draugai, nereikia mums nustoti vilties, energijos, bet reikia stengtiesi, kad ta energija vis augtų pas mus.

Niekas negali žinoti, kas pas liaudį slepiasi, visgi drausiai galima spėti, kad ne kas daugiau, kaip išsiliosavimo ideja. Tą gali geriausiai mums parodyti milžiniškas pirmeiviskos literatūros išsiplatinimas. O jeigu žmonės skaito, tai suprantama, kad visados su koku nors siekiu.

Žinoma, žiūrint iš tobulinimosi atžvilgio, mes lietuvių darbininkai negalime lenktinuositi su kitų tautų darbininkais, bet mes lengvai galime pasivyti viso pasaulio proletarijato. Juk pirmeiviskų laikraščių mes turime pakaktiškai; knygelės, gvildenančių klesų kovą, irgi turime pusėtinai. Tik tai mums reikia žmonių, kurie platinant darbininkams naudingą literatūrą, t. y. įkalbinėtų skaityti pirmeiviskų laikraščius ir knygetes.

Labai gaila, kad didelė dalis iš mūsų gabesniųjų draugų mano, jog lietuvių yra labai tamsūs ir fanatizme (žinoma, religiskame, ar patriotiskame) paskendę taip, kad net negalima juos lavinti ir organizuoti. Teisybė, tarp lietuvių yra tamsių, fanatiškų žmonių, ypač čia, Amerikoje. Bet kur tu tamsulių nėra? Visur, tik vienu metu, kitur daugiau.

Šalip to, reikia atminti, kad buvo ir šiandien yra tamsių gauda, tarpe kurios visada buvo ir yra buvę šviesesnių.

Bet platinimas apšvietos visados reikalauja energiško darbo. Žinoma, tas darbas nepasilieka be vaisių. Štai pats visai neseniai pradėjau šen-ten išvažiuoti su prakalbomis ir tuo pačiu laiku užrašinėti pirmeiviskų laikraščius. Kaip sutverti L. S. S. kuopeles, taip užrašinėti laikraščius gan gerai sekėsi.

Labiausiai mane nustebe De Kalb'o, Ill. lietuvių. Mat, šio miestelio lietuvių yra toli pralenkę net didelius miestus, ypač tokius, kaip Chicago ir Brooklyn, ką taip "be jokios sarmatos" moka pasidėti savo klerikaliskai-tautiškais laikraščiais ir darbais. Kitur, jeigu tik randasi daugiau lietuvių, tai tuoj yra tveriamas parapija, paskui bažnyčia, na, ir šalia jos karčiama. De Kalb'o visi ki-

taip. Nes čia gyvenanti lietuvių pirmiausia sutvėrė bendrovę (kooperaciją); išstatė gražų namą, kuriame uždėjo puikią valgomų daiktų krautuvę ir ant viršaus randasi didelė svetainė. Kooperacijos arba bendrovės krautuvė yra gana pagirtina, nes užlaikoma labai švariai. Sveitinė taip pat gana puiki. Mažose miesteliuose tik viena taip didelė ir atsakančia svetainė užtikau.

Žmonės beveik visi yra laisvi. Tokių laikraščių, kaip "Draugas" mačiau tik vieną numerį, o "Žvaigždės" nei vienos nemačiau. Užtai pirmeiviskų laikraščių kiekvienoj stuboj užtikau net po kelis. Pats užrašiau "Laisvę" 14, "Dilgėlę" 4, "Keleivį" 2, "Darb. Viltį" 2 ir "Laisvąją Mintį" 2. Susitvėrė L. S. S. kuopa iš 45 šanarių. Tai gi man pasisekė praplauti pirmeiviskų laikraščių net 69 1 egz. Bet ar tik tiek laikraščių pareis į De Kalb'ą? Ne, kelis sykius daugiau jų pareina, nes beveik kiekvienoj stuboj užtikau "Kel."

Net smagu, kad atžagėriškų laikraščių, kaip "V. Liet." vos vieną temėčiau. St. Charles lietuvių taipgi yra pagirtini, mat, čia bažnyčios irgi nėra. Čia užrašiau "Laisvę" 14 egz., "Keleivį" 3 egz., "Darb. Viltį" egz., "Dilg." 1 egz. ir "L. M." 1 egz. L. S. S. kuopa susitvėrė iš 10 šanarių. Tai gi pirmeiviskų laikraščių čia pasisekė praplauti net 32. O nereik abejoti, kad jų po kelis sykius daugiau čia pareina, nes kiekvienoj stuboj užtikau po kelis.

Su Aurora'os lietuvių kas kita. Čia radau žmonių, kuriuos galima pavadinti prailavinusiais žmonėmis tik kelias familijas; kiti žmoneliai per daug alaus siurbia. Stebėtina, kad labai katalikiškai elgiasi, nes kaip nuieni į stuba, tai prašo "laikraštį duok, ar užrašyk su šventomis evangelijomis" (jų žodžiai). Jeigu pasiūlyti "Laisvę" ar "Kel.", tai šoka mušt. Čia užrašiau "Laisvę" 6 egz. ir "Kel." 3 egz.

Batavia'oj gyvena lietuvių pusėtinai buvę. Čia ir yra fanatikų, bet, kad mažiau geria, tai yra geresni žmonės, negu Aurora'oj. Čia užrašiau tik 3 egz. "Laisvę". Sulyginus su pirmiaus minėtais miesčioniais, tai mažai, bet pasakysiu tą, kad čia yra lietuvių daug mažiau ir beveik visi turi užrašę pirmeiviskų laikraščius.

Tai gi dirbantieji draugai! Jeigu mes nesitiktume iš kitų, jeigu nepaliktume darbą kitiems, bet patį jį imtume ir atliktume, aš tikiu, kad nuveiktume didelį darbą, t. y. parodytume pavergtajai liaudžiai, kaip pasiuluoti iš dabartinės vergijos.

K. Šeštokas.

Kaip aš apsigedžiau?

(Monologas)

Metas po metų, jau nekurie pradėjo ir senbernių mane vadinti, net, tarpais, pamislino: ir koks gi po velniais vienas dū gyvenimas! Pareinu iš sunkaus darbo neva namo, visi nosis suraukia, it vyzas, ir laukia progos tik išjuokti. Nusiprausiu, alkanas, kaip šuva, paprašau gaspadinės: Misiuke, aš jau norėčia vakarienės?—Tai kad nieko vakar neparnesiau", atsako jina. Ką dabar darysi... pasiimi duonos, nebalintinos kavos, kurią negali atskirti nuo arbatos—veidą savo matai, ir būtu gerai, kad nematytum, kaip ženočius valgo šviežią, apkepintą su prismokais mėsą, kad man net dabar seilės bėga (apsilažo). A! su viskuo kaip nebūtu, ale šventų ar nedirbamųjų dienų rytais negali atsikelti... visokios mislės... raišulėliai ima... Visas, kaip iš kaulo... (trumpa pauza). Tai

tik ženotiems gerai... (suneruotas vaikščioja). Net man dabar nei šis, nei tas... Ausim karšta...

Pamislui sau, pėdė mokesčių, antra, trečią gausiu, ir žūt-būt—ženysiuosi. Gavęs mokesčių, kur tau! Reikia karčėmninkui užmokėti, dar savo draugams, kurie negavo mokesčių, užfundiję; pareinu namo kaip-tik smagus, po vakarienei reikia vėl išeiti, juk pėdė. Ant rytojaus pabundu apie septynes. Ak! Ką čia visada žmogus dirbsi, galvą skauda, kaip tik pakeli, juk reikia atsipagurioti, priegtam užsimoki gaspadinei, i krautuvę,—lieka apie porą dolerių. Ar gi su tais ženyšiais? Prageri ant piktumo visus, tai daugiau nerūpi... Taip vis rengiausi ir vis taip atsitiko.

Viena sykį sueinu karčiamoj brolių Marės-senmergės, grinorkos, storos, raupuotos; jis man užfundiję ir sako: "Ženykis po velniais! Juk kas gi iš tavęs dabar išeina? Matai pats, nė žmogus, nė ožys, nė pakartas, nė paleistas—pati tai nors apvalys". Well, tas nieko būtu, ale kad pinigų neturiu. "Ką tu pailsai ant pinigų, Dievas davė dantis, duos ir duoną". Ženytis, bet su kuom?... Ar su ožka?

—"Nugi su Mery".—Su kokia Mery?

—"Lyg tu nežinai mano sesers"? Tai, tai, kad... Išsijojau aš, bet jis mane pertraukė. "Ką tu čia! Gerk alaus!" Jis mane vis vertė gerti ir sakė apženysias, vienok aš Merės nenorėjau, ale ir atsakyti jam nedrįsau. Tuomet jis sako: "Aš nedėlioj paimsiu bačkutę, atsivešiu seserį, pašoksime, paužsim, pageršim, ar ne? Tik tu nesisakyk, kad nesijeni, jeigu kas klaustų, tai rėk: "Ką man, paršai, visi gi nuojat! Aš jauniki!"

Atsakiau orait, bet misliu: tu mane vistic neprigausi, nors dėl pramogos galiu baidkaut. Na, ir ką jūs mislijat su aitvaru? Nuėjo be mano žinios, išėmė laisni, padavė ant syk visus užsakus, o man nedavė per 3 dienas ir naktis išsipagurioti. Būdavo: parėkausi, padainuosiu ir miegu, bet bjaurybės mane girtą nuveža nakčia pas kuniga, tam gerai užmokėta, ir suvinciavota.

Pabundu panedėlio rytą. Ugi guli šale manęs su ilgais plaukais... Kas čia dabar? Surikau. "Tai aš, Jonuti, ko rėki, kiba apsisapnavai?" atsakė ilgaplaukė. "Na tai ko tu čia?"—Juk tik mudu ženoti," atsakė jina. Tuo tarpu, užklodė pasislunko, žiūriu, marškiniai balti-ploni, su mezginiais, krūtine pravira... Širdis mano pradėjo takseti, išarmė sunkytis, pamisliau: ko čia man bartis, kad daugiau nieko nėra; kiba aš durnas... ypač pagiriomis... Apšidairiau, pasiklausiau, tyku... Sakau: "Tai all right, kad ženoti..."

Daugiau jau nesakysiu, kaip ten buvo. Tik kad miegojau, tai miegojau, kaip išvystytas, per visą mielą dienele. Vakare atsikėliau, "O ką, dieduk, kaip išmiegojai?" Misliu sau, kad baikos, tai baikos, sakau: "gerai, bobute." Bet atėjęs kaimynas klausia: "O kaip ženotam?" Misliu, argi pasiuto! kiba per langą turėjo matyti...

Vienok ir svetimi tą atkar-tojo. Aš bandžiau gintis, teisintis (juk sarmata), ant galo ir užpykau. "Ką jūs, rup...! mane ant juoko laikot!" ir tt. Tada atkiša man popieras su pečėčiais, bet aš, skaityt nemokėdamas, netikėjau. Nubėgęs pas kuniga net uždušęs, bet tas atsa-kė, kad vakar davęs man šliubą, ir da bepročiui išvadino... Ir taip mane, nabagą, apženijo. Širšinas.

JĖZAUS DRAUGIJA

ARBA JEZUITAI.

Kas jie per vieni ir kaip jie bažnyčią gelbėjo.
Sulietuvino J. Kelmūtis.

Kaip uola, stovėjo "šventoji" katalikų bažnyčia viduriniuose amžiuose. Rodėsi, kad tos galybės jokia žemės spēka negalės apveikti.

Vienok ir katalikų bažnyčiai išaušo juodos dienos. Įvairus "eretikai", įvairūs reformatoriai savo nenuošalia kritika grovė "neklaidingos" bažnyčios pamatus. Išpradžių tai buvo atsikri žmonės ir su jais lengva buvo apsidirbti, bet šešiolik-tame amžyje į kovą stojo ištisos tautos. Liuteronai, kalvinistai, hugenotai (Francūzijoje) patraukė ištisais pulkais prieš popiežius, vyskupų ir klostorių galybę. Kova tęsėsi ilgai. Katalikų bažnyčia neteko daugelio šalių ir beveik visur atsirado gaivalų, kurie ardė šv. Petro uždėtą fundamentą. Tuomet katalikų bažnyčia suskato ginti savo galę ir garbę. Pirmoje eilėje katalikų-kovotojų stojo garsūs jezuitai, kurie sutvėrė vadinamą "Jėzaus draugiją". Ištisus amžius varė ir tebevaro dar savo smarkią agitaciją jezuitų draugija. Daugelį kraštų jie sugrąžino popiežiui ir visupirm Lietuvą. Ko-ko, bet drąsos, atsidavimo, sumanumo jezuitams niekada netrūkdavo. Jie panaudodavo nors ir nešvariausių įrankius, by tik tai ėjo bažnyčios naudai.

Apie ordoną tėvų jezuitų mes čia ir pakalbėsime. Medžiagą sėmsime iš slap-tų draugijos įstatų, kurie išpradžių buvo perrašinėjami, o paskui perspaudinti Pragoje ir Paryžiuje 1661 metais. Tai taip vadinami "Monita Secreta". Vadinasi, mes naudosimės iš pačių jezuitų raštų ir niekas negalės pasakyti, kad mes naudojame iš bedieviškų šaltinių.

Tuos įstatymus sutvarkysime savotiškai, kad jie būtų lengviau suprantami, geriau priemami.

I.

Tylėti ir užlaikyti didžiausią slaptumą—tai pirmas Jėzaus draugijos įstatymas. Jezuitų ordenas (draugija) buvo kaip ir konspiratyviska (slapta) organizacija pačioje katalikų bažnyčioje. Perdėtiniai turi užžiuoti, kad pašaliniai žmonės visiš-kai nežinotų, kaip sutvarkyta ir kaip vedama pati brolija. Užtat, kas žino visas jezuitų slaptumas, turi duoti prisiega, jog niekam apie tai neprasitars. Jezuitas negalys pereiti į kitą katalikišką ordoną, vis dėlei tos pačios slaptybės užlaikymo.

Jeigu tie slapti įstatymai, dieve gink, pakliūtų į svetimas rankas, tuomet kiekvienas jezuitas turi išsižadėti juos matęs ir sulgy jų elgesis.

Dėl parodos, dėl svioto akių jezuitai turėję dar kitus, viešus įstatus (konstitucija). Tuosius įstatus jie neslėpdavo. Bet pamatan jų veikimo buvo pradėta slapta konstitucija.

Pirmiausias uždavinys tėvų jezuitų buvo—įlįsti visur, pradedant nuo karalių rūmų iki bėdiniausios bakažulės. Veikti stropiai ir atsargiai, reikale nusileisti, kad paskui visiška laimėti. Dėlto ir sakoma ant žmogaus; "tu kytras, kaip jezuitas". Jezuitizmas—tai lyg ir visviena ką veidmainystė, negraži diplomatija. Visur reikėdavo rodyti didžiausią vargingumą, bet uoliai rūpintis įgyti daugiaus turtų. Vienas iš įstatų skelbia: "išpradžių mūsų šaliai lai saugojasi supirkinėje žemės. Jeigu gi pavyktų pigiai nupirkti, lai užrašo žeme ant kito vardo, bet tik tokio žmogaus, kuris bus ištikimas ir tylos." Tuomet sunku buvo sužinoti, kiek turtų turi, ir jokia kontrolė Jėzaus draugijai negalėjo būti baisi. Net patį jezuitą neprivalėjo žinoti apie brolijos turtus. Tai turėdavo žinoti tik viršininkai. Rymo gi kasą, tai yra vyriausiąją kasą, globojo pirmiausias draugijos žmogus, generolu vadinamas. Jezuitams buvo liepta: "mūsų šaliai ir iš sakyklos ir privatiškuose pašnekesiuose privalo skelbti, jog atėję mokyti vaikų ir pagelbėti žmonėms ir darą tai be jokio atlyginimo."

Dabar jūs suprantate, kaip jezuitams rūpėjo turtai. Jie puikiai suprato, kad be pinigų žmogus ar draugija—tai tik nieka. Todėl jiems visados rūpėdavo įgyti užsitikėjimą pas šio pasaulio didžiūnus, karalius, grafus, kunigaikščius. Įstatymas stačiai sako: "mes turime įtempti visas jėgas, kad visur ir visados užponavotie ausis ir jausmus karalių ir tų žmonių, kurie juos apsupta. Niekas teisėdrįsta prieš mus išstoti. Atbulai, visi turi nuo mūs prigulėti."

Bet kokių būdu įgijus karalių ištikėjimą? Jezuitai štai ką ant to atsako: "reikia paslėpti peiktinus karalių darbus." Jeigu karalius žinos, kad reikale jezuitai išgarsins peiktinus jo darbus, įsiai jau jų bijosis ir nestos atviron kovon. Taip pat jezuitai turi padėti karaliui, jeigu tasai norėtų apsisvesti su artima gimine. Tuomet reikia priduoti jam drąsos ir pasirūpinti per popiežių, kad visa tai būtų leistina.

Kuomet tokiais keliais jezuitai įlisdavo net į šeimynišką karališkos poros gyvenimą, tuomet jina buvo, kaip žuvis tinkle, arba musė voro pinklėse.

Ir išties, jezuitai buvo visados labai galingi prie dvarų Ispanijos karalių, gana tankiai pas francūzų, austrijiečių ir lenkų karalius. Netgi vienu tarpu turėjo žymią įtekme pas Rusijos carus, ypač Povylo I laikais.

Jezuitams buvo liepiama kištis į valstijos dalykus. Reikale jie užstodavo tai viena, tai kitą pusę. Bet visuomet tai darydavo atsargiai, kad pririekus galėtų išsisukti iš painiaties. Padėkime, kuomet jiems pavyko įsigauti Chinijoje ir jau daugelis didžiūnų virto katalikais, tuomet jezuitų priešai parašė popiežiui skundą, kad jezuitai pažemino katalikystę. Dalykas buvo tame. Jezuitai suprato, kad senąją Chinų religiją negalima išrauti su šaknimis. Tuomet jie paliko tulas senovės apeigas, pritaikinę jas prie katalikybės, už-tai jie buvo apskusti, bet, kaip ir visados, mokoje puikiai išsisukti.

Nuo Ispanijos karaliaus jezuitai gavo po savo globa net visą šalį, tai buvo Pietų Amerikos Paragvajus. Tą šalį jie valdė pusantro šimto metų. Pripratino laukinius indijonus prie sunkiausio darbų ir sėmė iš to labai didelį pelną. Dar ir dabar nekurie kunigai skelbia, kad net jezuitai įtaisė rojų ant žemės! Vienok tai buvo rojus dėl jezuitų ir pekla dėl vargdenių. Nebuvo lygybės turtuose, bet buvo lygybė ubagystėje.

Bet grįžkime dar prie karalių. Jezuitai turėdavo ryšius net su tarnais, kad ištyrus slaptą ponų gyvenimą. Dabar taip elgiai laikraščių reporteriai. Bet jezuitai buvo vyrai, kurie pereinavo į amerikonišką sumanumą.

Išpažintis—tai buvo ginklas, kuriuo visuomet naudojosi jezuitai. Čia jie stengdavosi išstumti visų kitų brolių kunigus. Mat, šie persiaurai žiūrėjo į išpažinties dorą. Jezuitai gi mokoje naudotis išpažinties slaptymėmis. Tuomet jie sakydavo: viskas galima dėl didesnės Dievo garbės. Žinoma, išpažinties ginklas labiausia tiko moterų širdims užkovoti.

Vienas iš slapčių įstatų skamba: "reikia duoti suprasti, kad jezuitai gali atleisti tokius griekus, kokių kiti kunigai negali atleisti. Reikia duoti suprasti, kad jezuitai gali duoti išrišimą nuo pasninkų, nuo skolų, kurias reikia užmokėti, nuo sunkenybių sueinant poron ir tt."

Žmones, kurie jezuitams rodo gerą širdį, reikia, kaip imanant, girti, visuomet jiems padėti, visuomet kelti juos į padangę. "Tokius žmones reikia kvieisti ant pamokslų, ant prakalbų ir deklamacijų, reikia jie išaugštinti eilėmis. Netgi, jei pasirodytų reikalas, reikia kelti jiems vaishes."

Apskritai kalbant, jezuitai visuomet stengdavosi gražumu nuveikti savo priešus ir padaryti juos savo draugais. Tik-tai tuomet, kuomet jau kitokios išiegos nebūdavo, jezuitai stodavo į kovą. Naudodamiesi savo turtais, savo įtekmėmis, turėdami savo pritarėjus visur, jezuitai gana lengvai nuveikdavo savo priešus. (Toliau bus).

Bus gadynė...

Bus gadynė, kada saulė
Turčiams šviest nustos,
Nelydės jų žingsnių laimė,
Turtai nebus.

Tada žmonės bus laimingi,
Viens kita mylės,
O turtuoliai, lyg apuokai,
Šviesos neregės.

Tuomet aukso ir sidabro
Matyt negalės,
Ir ant vargšo darbininko
Sprando nesėdės.

Tas, kas dirba, bus galingas
Lygiai, kaip Samsons,
Meilus visiems ir meilingas
Pats sau bus valdons.

Gonis.

Korespondencijos

Lietuvių Tautiškas namas

Montello, Mass. Jau dveji metai, kaip pradėjo rinkti aukas statymui tautiškos svetainės. Jau sklepos iškastas, tik reikia žengti tolyn. Dabar per vasarą apėmė vieta, arba darža, padarė grindis dėl piknikų, kurių rengia daugiausia naudai tautiško namo. Birželio 22 d. buvo surengtas piknikas dėl naudos tautiško namo, muzikantai griežė už dyka. Už tai ištariame širdingą aciu.

Liepos 7 d. buvo surengtas piknikas lietuvių New Bedford, Mass. Buvo nuvažiuojęs kolektooti A. Šukys. Nors New Bedford'e nedaug lietuvių, bet visi prijautė mūsų užmanymui ir beveik visi aukavo. Atsisakė tik vienas P. Montvidas. Tasai vyras ne tik ką pats nedavė, bet dar ir kitus atkalbinėjo, kad neduotų. Iš viso surinkta per taip trumpą laiką \$39.00.

Už prijautimą tariame New Bedfordo lietuviams širdingą aciu.

Rastininkas L. T. N.

Ant. M. Laučka.

Petrenų dirbėjų streikas.

Cleveland, Ohio, 16 d. liepos 150 petrenų dirbėjų (unijistų) išėjo ant streiko, reikalaujanti minimumo mokesčių 47c. ant val. Darbdaviai nenori nusileisti. Pirmą vidutinę mokesčių buvo 44c. ant val.

L. S. S. 3 kuopa rengia prakalbas ant 28 d. liepos. Kalbėtoju bus drg. F. J. Bagocius. Prakalbos prasidės 6:30 val., nedėlios vakare, J. Popovičiaus svetainėje, 2593 St. Clair ave.

Moteriškų sijonų siuvėjų streikas neįvyks todėl, kad darbininkai labai suvargę nuo pereinamųjų metų. Mat, pereinamais metais streikavo 5000 siuvėjų per 15 savaičių. Streiko pasekmės apskaitliu jama, jog išsavo \$2000.000.

V. Geibis.

Rochester, N. Y.

Iš šito miesto suvis nesimato "Laisvėje" jokių korespondencijų. Jau rodos, kad čia tokių žmonių nei nėra, kad galėtų parašyti šį bei tą.

Neseniai "Katalike" teko skaityti p. Rickio korespondenciją iš šito miesto. Jisai toje savo korespondencijoje taip meluoja, kad net piktai skaityti tokias žinutes. Išgirta šitas miestas, o teisybės paslėpta. Rašo, būk čion taip gerai, kad nėra kitur taip. O tuom tarpu, čion yra darbininkų klesai labai sunku gyventi, kad dar daug sunkiau, negu kituose Amerikos miestuose. Brangumas viršija ir New Yorką, o uždarbiai maži.

Vaikams lyg kad uždrausta dirbti iki metų (nors ikvaliai tokių vaikų dirba). Tėvas, neįstengia išmaitinti savo šeimyną su \$8.00—\$9.00 į savaitę, turi ir jo moteris eiti dirbti. Dauguma moterų atsisako net kūdikius gimdyti, o eina į dirbtuvę.

Kiek aš patyriau, tai jokios laimės čionai darbininkams nesimato šitam mieste. Gal tik kokiems sukčiams, namų savininkams čion yra rojus, kurie randas lupa kuodidžiausias. Už 2—3 kambarius moka į savaitę 4—5 dol.

Čion darbas labai sunku gauti, nes bedarbių pilna. Ir dar be paliūdyjimo suvis negausi. Visur patyrimo reikalauja. Nekuriuose dirbtuvėse čia baisiai yra išnaudojami darbininkai. O p. Ric-

kis, mat, rašo, kad labai yra gerai. Jis visai neatkreipia atydos ant to, kad suaugęs turi dirbti, nekuriuose dirbtuvėse, už \$1.25 dešimtis valandų. Darbininkas.

Norwood, Mass.

Susitvėrus čia parapijai, nekurie parapijonai pradėjo jau viešai griežti. Taip neseniai vienas parapijonas partraukė teisman tūlą vaikina už pavadinimą sportu ir paratimą žmoniškiaus užlaikyti savo šeimyną. Bet tuščias darbas ant tuščio ir išėjo. Mat, griešno žmogaus nei Dievas neklauso. Kiti tos rūšies griešninkai, kaip tai p. Kelmelis, Letunėlis ir kiti, dar nesant parapijos, jau užsiėmė davatų darbeliais, tai yra plėšė žmogui garbę. Taip, minėti davatkinai jau keliatą kartų apšmeižė M. Šergali, išvadindami jį girtuokliu. Man rodosi, kad M. Š. ne dėl teisybės taip apšauktas, bet todėl, kad esąs socialistas ir darbininkų draugas. "Drauge" p. Letunėlis džiaugiasi, kad M. Š. išvarė iš darbo ir priduria dar, jog M. Š. bijosi, kad nereikėtų kraustyti iš Norwoodo, todėl pradėjo lankyti bažnyčią, kurią pirmiau keikė. Žinoma, čia nėra teisybės nei per aguonos grūdą. Betgi "Draugo" korespondentui nereikėtų užmiršti, jog tikslai dvasiškia mėjo praeikimus. Ir patsai Kristus ne tik ką keikė, bet pakėlė riaušes Jeruzolimo bažnyčioje. Aš.

Hyde Park, Mass.

18 liepos buvo surengtos prakalbos ant lauko I. W. W. Kalbėjo Elizabeth Gurley Flynn. Plakatai buvo gerai išplatinti, vienok lietuvis išvairė visus namo, o kuomet pribuvo kalbėtojas, tai mažai jau beliko. Kapitalistai iš to turi daug džiaugsmo.

P. S. Darbai eina gerai. Mašinų išdirbystėse amatininkas gali gauti gerą darbą. Mokestis nuo \$2.50 iki \$4.00. Neuzilgo atidarys dar vieną naują fabriką.

Lietuvių yra apie 300.

L. Grikstas.

Troy, N. Y.

Atsidangino pas mus K. S. padauža, netgi apsiginklavęs. Žinoma, tokia buvo jo ir šneka, kaip tik užmušiau, atėmiau pinigų ir t.t. Šventakupiai tuojuo ir prilipo, nes davė atsigerti.

Liepos 10 d., pasiėmęs kelis šventakupius, nuėjo į paleistuvystės namus ir ten tapo suareštuoti. Vienam parvyko pasislėpti, o kitu du patupdė. 15 d. liep. buvos teismas: Galijotas norėjo pabėgti, bet taip prisigėrė, jog vėl tapo suareštuotas. Buvo teismas ir nabagas gavo tris mėnesius.

Patarčiau tiems žmonėms gauti geresnius draugus, nes toki draugai greitai iš kelio išveda. Troy'iečiai nelabai mėgsta skaityti laikraščius. Tame ir priežastis to neapsi-švietimo.

Darbai eina gana gerai. Nesunku ir darbas gauti. Dabar West Troy stato milžinišką dirbtuvę. Kalba, kad ten dirbs 15.000 žmonių.

Dir-dir.

St. Charles, Ill.

Šiuom laiku pas mus darbai pusėtinai slenka, kad ir uždarbiai nekokie, vienok sąmoningai išlaidos daftant, pragyvenimui užtenka.

Šią vasarą dr-stė šv. Jurgio buvo parengus pikniką šale miestelio, ant vieno fermerio ganyklos. Reikia pasakyti, kad vieta pasilinksminimui paimta visai nekokia.

Garnys atnešė ant svieto naują politišką partiją. Tai esanti pulkininko Rooseveltto partija, kuris, per aštuonis metus prezidentaudamas, nieko gero žmonėms nepadarė. Dabar jisai vėl skverbiasi į prezidentus. Rooseveltto veidmainystė visi pažįsta ir niekas iš darbo žmonių už jį nebalsuos. Iš lietuvių Rooseveltą užstoja laikraštis "Katalikas". Bet tai juk kapitalistų bernai.

Yra čia ir piknikams tam tyčia pavesta vieta. Vienok tuomet nereikėtų vartoti svaiginančių gėrimų. Bet mūsų Amerikos lietuviai apie tai kitaip mano. J. J. Šas.

Išpyko kunigas. Montello, Mass. Kad išpyko, tai išpyko monte-liciams kun. Dragunavičius. Liepos 5 d. atsiuvo parapijos susirinkimas. Nutarė kunigui ir vargonininkui algos nemokėti nuo 15 d. liepos. Išrinko komitetą dėl prašalinimo. Komitetas pranešė kunigui ir vargonininkui, kad algos nemokės nuo 15 liepos ir liepė kraustyti. Paskirtas laikas jau prabėgo, o kunigas vis nenori kraustyti. Matomai, jiedu laukia, kol išneš, kaip kralikus iš kopustų.

Tautiško namo komitetas laiko susirinkimus kas utarininkas pobažnytinėje svetainėje. 16 liepos buvo komiteto susirinkimas. Tuomet pasirodė 15 jaunų mergaičių. Paaiškėjo, kad tai bažnytinis choras, po vadovystę p. Domkaus. Komitetas pareikalavo prasišalinti, tuomet p. D. pradėjo bliuzniti. Gaila, kad motinos leidžia merginas proto ubagams mokyt.

Ir jūs merginos, stokite į eiles ir rūpinkitės savo reikalais. Išgiedoti nieko neišgiedosite. Jauna Mergaitė.

Garsus dūšių ganytojas.

Grand Rapids, Mich. Išviję iš čia kun. Matulaitį, Grand Rapids žmonės suilaukė "uolauš" kunigo. Kiek tasai kunigas pridirbo blėdies dėl tikėjimo, tai sunku ir apskaityti. Nuolatos gauname laiškus iš Grand Rapids apie kun. Gerveikio keikimus ir pranašystes. Aišku, kad panašus kapitalo bernas susilaukia paniekinių iš visų šiek-tiek apsišvietusių žmonių. Kaip ir didžiama mūsų kunigų, taip ir p. Gerveikis panaudoja bažny-

čios sakyklą plūdimams ir keikimams. Jisai nemato kitokių priešų, kaip tik socialistai. Tasai kunigo aklumas prives prie to, kad Grand Rapids žmonės parodys ir jam kelią, kaip parodė kun. Matulajėui.

Korespondentas P. Vandrauninkas rašo: mūsų klei-liciams kun. Dragunavičius. Liepos 5 d. atsiuvo parapijos susirinkimas. Nutarė kunigui ir vargonininkui algos nemokėti nuo 15 d. liepos. Išrinko komitetą dėl prašalinimo. Komitetas pranešė kunigui ir vargonininkui, kad algos nemokės nuo 15 liepos ir liepė kraustyti. Paskirtas laikas jau prabėgo, o kunigas vis nenori kraustyti. Matomai, jiedu laukia, kol išneš, kaip kralikus iš kopustų.

Gilbertville, Mass.

Čia du lietuviai kauniškiai, norėdami pabausti Juožą suvalskini, o bijodami, kaip paprastai, mušt jam per ciferblatą... kad nereikėtų paskui užsimokėti teismui po penkine, nukando jam galą rankos piršto. Mat, esa, už žmogaus žmogui įkandimą Amerikos tiesos, gal, nerodo bausmės. Ant rytojaus abudu kandikai užsimokėjo teismui po 20 dol. bausmės. Ir pasirodė, kad botagas už paliką dar skaudesnis.

Liepinis.

Herrin, Ill.

Čionais gyvena pusėtinai būrelis lietuvių. Tarpe jų atsiranda visokio svieto, vienok daugiausia yra tokių, ką girtybėje paskende.

15 liep. atsiuvo vienoj

Juokų kšneliai.

Revoliucionieriaus die-nynas.

1904 m.: revoliucionierius dainuoja: "tik raudoną vėlu-ką iškelsim ir nulaužysim carui ragus".

1905 m.: Pasistiepes, kumščias sugniaužes, šaukia: "Mės laukiame!"

Pirmas kunigas: "Ko jis taip nekantriai laukia? Man net baisu".

Antras kun.: "Karštuolių nesibaiminu. Užtiesą, užtiesą sakau jums, liks ištikimu bažnyčios sūnumi".

Revoliucionierius: "Aha, ilgaskverniai, apmokami caro šnipai, laukiame galo jūsų viešpatavimui!"

1906-7 m.: "Mės laukiame sociališkos tvarkos, nes arti jau". Kunigai nuliūde.

1908 m. (pusbalsiai): "Mės laukiame!" Kunigas į kunigą mirkčioja.

1909 m. (maldingai): "Mės laukiame".

Kunigas: "Turbūt, pagelbos".

1910 m.: "Mės laukiame, ramybės! Šalin revoliucija ir visokia prievarta".

1911 m. (metavodamas): "Laukiu".

Kun.: "Sūneli, ko taip ilgai lauki?"

Revol.: "Jūsų atleidimo" J. Rėda.

Atsakymas p-lei P. F.

Ružauskiutei.

Tamstų organizacijos veidų teplojimosi 52 skyrius klausia, ar negalima būtų pakeisti dabartines dreses ant trumpesnių, nes prie nutęptųjų veidų šios netinka.

Klausimas gana svarbus, ant kurio turėjau nemažai pagalvoti, vienok apsvaustęs tą klausimą visapusiškai, priėjau prie sekančio išvėdimo:

Būtinai reikalinga pakeisti dreses šitaip. Iš priešakio turi būti ne ilgesnės, kaip 1 pėda augščiaulio keliu, o iš užpakalio—pusė pėdos augščiaulio linkimu. Uodegos, kurios dabar yra prisitūtos ir kabo viršuje dresės, turi būti paleistos iki pat žemės. Bet paleidus tokį ilgį, jos gali painiotis tarpe kojų ir kliudyti eėjimui. Kad išvengtų šios kliūties, reikalinga uodega įtaisyti ant stipraus drato, kurio galas reikia gerokai užriesti į viršų taip, kad uodegos galas būtų atstūmus nuo apačios kojų ne mažiau, kaip 3 pėdos. Tokios dresės bus naujausios mados, tiks prie nutęptųjų veidų ir atkreips atydą kiekvienas praeivis vyras.

Kodėl aš priešingas sufragisčių kelinėms? — Aš visai nepriešingas, jeigu jos reikalauja ne tuščių, bet kuomet reikalauja tuščių, tuomet pripažįstu už tuščią reikalavimą. Juk jos ir dabar nesioja kelines, tik, suprantama, pridengtas dresėmis. Taigi geriau nusimauti dreses ir eiti su vienu kelinėmis. Bet jos to nenori.

Prof. veidų teplojimo ir garbės narys Bevardis.

Protestas.

"Laisvės" N?.. radau pamokinimą, kaip kornus išgydyt nuo kojų. Net tris sienuis iššokau iš džiaugsmo, radęs tokį patarimą.

Jums reikia žinoti, kad ant mano kojų buvo tūkstančiai kornų, žodžiu sakant, buvo ne pėdos, bet kornai. Na ir kaip tokią daugybę ju iškasavosi?

Jūsų Juras Ridzikas.

Nuėjau į storą, nusipirkau už 10 c. kepalą juodos duonos ir galioną acto. Parsinešęs namo, perpjoviau kepalą pusiau, actą supyliau į statinę ir užmerkiau duoną. Už paros laiko išemiau tuos du puskepalius duonos ir, užmėgęs juos ant savo kojų, atsiguliau.

Nugi kas atsitiko? Ryta atsikėliau ir greit traukiau šalin duoną ir drauge nutraukiau abi kojų pėdas.

Na, dabar duokite rodą, ką aš turiu daryti, kad atauginti naujas pėdas. Juk aš jokių būdu negaliu vaikščioti, kaip ant kočėlių. Kitaip aš protestuoju prieš jūsų laikraštį ir kreipsiuosi į teismą. 9999.

Juras Ridzikas porina apie ekskursijas.

(Drukavota džiūškiai).

Kad juos kur kirmėlės gyvus suėstų tuos bedzievius!... Atleisk, Pondziau, sunkų griekų, bet jų nekeikis jau negali žmogus trivoc. Šių vasarų kaip pradėj bedzieviškos gazetės kvole tas ekskursijas, tai ir sveikam žmogui gludzus apsuko. Visi cecilistai rėkia, nelyginanc ožiai, kad an šipo tai yra labai sveika, tai linksma... O jau aš sakysiu: Dzieve duok, kad mano ir neprietelius tokių sveikatų negalėtų sulauke, kokių aš nuo važavimo sulaukiu.

Pirmų ir paskutinį rozų išvažavau su cecilistais. Nedėldžio ryti pasiskubinau anksci prisikėl ir gražiai apsirėdžyc. Paciai pasakiau, kad ainiu in bažnyčių spaviedzin ir išbėgau pas cecilistus. Ogi, bracia, kaip cik išgirdau muzikų grainanc ir mergas giedanc, tai nežinau, kas su manim ėmė darycis. Sirdzis ėmė plake, kraujas degc, tikros drebėc ir, ar viersyt, turbūc mani velnias apsedo.

Užlipis ant šipo ir aš pradėjau gere, šoke, giedoc, kad jau net cecilistai pradėj mani sarmacyc. O aš savam dūki pamisiliau: galiit sakyc, ku cik norit, bet ne bedzieviams su Ridziku susilygc. Ir tep aliagancakai šuminau per visų dženų. Jau vakari net mergos pradėj į mani mirkcioc. Užfundziau keliom mergom po butelį alaus, atsisėdau an braunos šipo ir sakau: Dartės gerkim už Ridziko sveikatų. Ir ku jūs misliat? Kap cik užvertiau butelį į viršų, mano galva raptum persivožino ir aš cik žlekė į vandenį... Jau dūšia buvo užpenciuose ir jei būt neišlupy, tai jau nūnai būt buvy po Ridzikui. Ir tai dar neviskas. Kap cik mani išlupo, kap pradėj visi juokcis ir šidzyc, kad aš negalėjau nei akių pakele. Tų vakarų bijojau aic ir namo. Atsi-stojau an stryto ir misliu, ku čia daryc? Ogi prieina vienas cecilistas ir sako: "Tasmista skubyc namo, ba persišali!" O aš jam sakau: "Broluci, mano paci gali mani primušc. Bijau..." ir paporinau aš jam, kur paciai kecinau aic. Jis gi man sakko: "Pasakyk savo paciai, kad kunigas už pakutų liepė su rūbais inbrisc in vandenį."

Aš tep ir pasakiau. Bracia, pasisekė. Ir viskas būt buvy gerai, jei ne tos bedzieviškos gazetės. Ogi an rydžiu žūris, kad apie Ridzikų pojas gazetotes. Kap džižinoj mano paci, tai ku gavau, tai jau gavau... Ir vis už tų bedzievių. Nuo šios dženios never aš ju daugiau klausyc.

Jūsų Juras Ridzikas.

RED. ATSAKYMAI.

M. AKELAIČIUI. — Jūsų koresp. tilps kitame "Laisvės" N-ry.
J. JAKŠČIUI (Brightone). — Pirmoji netilpo.
MAŽAJAI ONUTEI (Athol, Mass.). — Neblogai nurašote. Tilps.
SVENTAKUPRIUI (Elizabeth, N.J.). — I korespondencijas nėtinka. Nesu-prantama, apie ką ten kalbama. Nei vienas skaitytojas nesupras.

VIETINĖS ŽINIOS.

30 liepos Cambridgeport'e atsibus viešos diskusijos, kurias parengė Lietuvių Ūkėsų Klūbas. Tema diskusijų: kokia partija yra geresnė, republikonų ar demokratų? Už demokratų stovs K. Arminas, už republikonus V. Anesta. Diskusijos, kaip ir visuomet, atsibus svetainėje po num. 7 Burleigh st.

17 d. liepos Brighton pas tula D. visą naktį gaudė girtuoklių traukę rudį ir visokiems balsais giedojo. Tuomet atėjo policmanas, kurį D. pradėjo kloti ir klausiti, kaip jisai turi teisę eiti stibon be varento. Užgesino šviesą ir prasidėjo peštynės. Neuzilgo pribuvo dar aštuoni policistai ir suareštavo abu gaspadorius. Ant rytojaus buvo teismas. Vyra palaido, o moteris gavo penkis mėnesius be pasimokėjimo. Ji nesutiko ant to nuosprendžio ir apeliavo į Grand Jury. Likosi paleista už 1.000 dol. kaucijos.

Watertownietis.

21 d. liepos D. L. K. V. Benas (Cambridge'iu) parengė pasivažinėjimą ant bato. Buvo manyta, kad bus gražus oras ir bus galima išvažiuoti ant salos. Bet lietus viską sugadino. Ant bato visą laiką griežėme ir dainavome. Nors lietus lijo, bet publikos prisirinko pilnas batas. Visi puikiai užsilaikė, už ką galima pagirti.

Vitis.

Brightone 5 d. liepos š. m. anglų valkatos užpuolė lietuvius. Vieną lietuvį supjaustė peiliais ir perdūrė koją keturiose vietose.

Panašų atsitikimą dabar Brighton netruksta. Aš pats mačiau kelis, kaip anglukai užpildinėja lietuvaites, apspjauja jas čiutabakiu. O Brighton lietuviai vis tyli.

—22 liepos atsibuvo teismas dviejų lietuvų W. Stelmoko ir P. Majausko su anglų valkatomis. Laimėjo anglų valkatos. Jie gerai susitarė su advokatais ir P. Majauskas gavo metus kalėjimo. Advokatas dar pasakė, kad ateiviai nėra ramūs ir kelia triukšmus.

Tai matote lietuviai! Kol tarpe mūsų nebus susipratimo ir vienybės, ant mūsų užpuolė dar mes gausime sėdėti kalėjime. Bent kartą susipraskime.

J. J. Jakštis.

Karų darbininkų streikas, kaip ir visoko galima spregst, turėtų pasibaigti šią savaitę. Matomai, grąšinimas pradėti visuotinę streiką, atsiekė savo tikslą.

Charakteristika, kad district attorney Pelletier smarkiai užsiuola ant Elevated kompanijos ir ant žemesniųjų teisėjų. Pasak Pelletier, žemesnieji teisėjai visai berakalo taip smarkiai baudžia streikierius ir paliko streiklaužius puse. Taip-pat jisai kaltina kompaniją visuose tose kriminališkuose prasižengimuose, kuriuos užmetė streikierių advokatas. Ant kompanijos ypač užsiuola todėl, kad ji neleidusi darbininkams organizuotis į uniiją.

Foss ir Fitzgerald irgi neva palaiko streikierių puse. Kodėl Foss eina už streikierius, labai suprantama. Nori, vyrelis, pakliūti į gubernatorių, tai svarbu gauti žmonių prielankumą. 25 liepos po

pietų bus Grand Jury posėdis, kuriame atstovai kompanijos duos savo paaiškinimus.

Socialistų kuopos artistai rengiasi lošti Gogolio "Revizorių". Geistina būtų, kad prie lošimo prisidėtų visos žymesnės spėkos, nes pastatymas tokio stambaus veikalas tai ne juokai. Veikalas iš visų atžvilgių geras. Sekantį ketvergą (1 rugpjūčio) bus sekanti iš eilės repeticija.

24 liepos buvo sibiriečių šelpimo draugijos susirinkimas. Draugijon jau prisirašė 28 nariai, kurie pridera prie penkių įvairių tautų. Iš lietuvų prisirašė D-ras F. Matulaitis ir P. Sotelis. Ant 11 d. rugpjūčio nutarta daryti ekskursiją. Išvažiuos tuo pačiu botu ir iš tos pat vietos, kur visados važiuodavo lietuviai socialistai. Tikietai po 50 c. Geistina būtų, kad visuomenė skaitlingiausia dalyvauti ekskursijoje, nes nuo to laimės caro belaisviai.

Jonas P. Tuinila, didelės laikrodžių krautuvės savininkas, padarė sutartį su "Laisvės" spaustuve atspausinti 50000 egz. katalogų. Tie katalogai bus didžiausi, kiek tik lietuviškoj kalboj iki šiol buvo.

Tasai pats Tuinila padarė kontraktą su Elgin kompanija, kad ant kiekvieno laikrodžio, kurie rasis jo krautuvė, bus išspausintas vardas J. P. Tuinila, Boston. Tai dar pirmą syk pasirodys Amerikoj laikrodžiai su lietuvišku vardu. Ant tų laikrodžių Tuinila padavė specialią užsakymą ir todėl jie bus daug geresni, negu tos pačios rūšies iki šiol buvusieji. Ir kainos bus tik truputį augštesnės, t. y. ant \$1.50 ir \$2.50. Todėl visiems patartina pirkti laikrodžius pas lietuvį J. P. Tuinilą.

Paskutinis išpardavimas vasarinį čėverky, kuriuos galima gauti už pusę prekės. Nepamirškite užėti pas mus. Tamošaitis ir Yurgelinas 233 Broadway, So. Bostone.

Moterims

Geriausia karščiuose užėiga atsivėdinti ir išsigerti šaltos su "Ice cream" sodės pas K. Šidlauską, 226 Broadway, kamp. C st., South Boston, Mass.

Jurgis Urbšaitis, moterų ir vyrų kostumeriškas kriaučius, siuva visokias drapanas, taipgi išvalo, prosina, sutaiso ir nudažo. 255 Broadway, So. Boston, Mass.

Vienatinis So. Bostone lietuvis šiaučius, kuris užlaiko naujus čėverkykus, taiso senus, uždeda robus ir šainina. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Taipgi užlaiko cigarus ir cigaretes. Prašo atsilankyti. Antanas Abazorius, 207 C st. kamp. Silver st., So. Bostone.

Neliks Blakčių!

Petras Bartkevičia turi tokių proškų, kad kaip tik išbarstysit, kur yra blakčių, tuojau neliks nė vienos. Blakės į minutą prapuola.

Prisiųskite 40 centų stampom, o gausite ty proškų.

P. BARTKEVIČIA
877 Cambridge St.,
E. Cambridge, Mass.

LIETUVI! Kodėl moki \$15.00 ar \$18.00 už ruimso So. Bostone ir dar turite bijot valkati, atleikite pas mane, o aš duosiu 4 ruimso su gaisais, skalbėnėm ir šaltierium už \$9.00, o 5 tokius pat ruimso už \$10.00 ant mėnesio. Primate su valkais. Į Bostona galima nueiti pėkščiam 15 minutų. Atleikite pas

H. FINSTEIN
13 Jordan Place, arti Sixth Street
Cambridge, Mass.

Severos Toaletiniai Antiseptiški Milteliai

(Severa's Antiseptic Toilet Powder)

yra būtina reikalingi laike vasarinių karščių, kada kiekvienas praktikuoja, arba po maudyklei. Jie prašina išsistumia ir nuo jų apsaugoja, kaip lyginai apsaugoja nuo uždegimo; nuramina suerzintą odą ir suteikia jai aksomo minkštumą.

Po skutimos yra malonus, kudiškai negali be jų apsieiti.

25 centai.

Iš ryto

arba kada nors prieš aumant čėverkykus, pripilk juosna

Severos Kojinių Miltelių

(Severa's Foot Powder)

Šie milteliai įtraukia drėgnumą, sulauko prakaitavimą, prašina nemaloni kvapą. Po to nuo kojų nesimirda ir nenieži.

25 centai.

Nugarkaulio Skaudėjimas

parodo, kad kas nors yra netvarkoje inkstuose. Kadangi inkstų pamaišyti kitais negalima, tad ir reikalinga juos laikyti sveikais ir stipriais. Joki kitai vaistai nepagelbės taip, kaip

Severos Inkstų ir Kepenų Gyduolės

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

50 centų ir \$1.00

Parsiduoda aptiekose. Pažiūrėkit, ar ant viršelio yra firma.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

Chicagiečių Atydai.

Vietinės Chicago L. S. S. kuopos (22-ra, 31-ma, 4-ta ir 37-ta) rengia 13KILMINGA PIKNIKĄ, kuris atsisbus Nedėlio, Liepos (Juli) 28 d. 1912 m., JUSTICE PARK, Bethania, Ill., šale Liet. Taut. Kaupini. Pradžioje 10 val. ryto. Įžanga 25 c. porai. Bus muzika Lietuvių Bono A. Hermano. Kalbės A. L. GERUS, buvusis II Dūmos atstovas. Dainuos sekanti chorai: 81-mos k. p., "Rūtos", "Aido" ir 138-tos k. p. 81 Cleoro. Taipgi bus skrajantys krana, išlaimėjimams pasiskirsto dvi dovanos: 1) "Kova" ir 2) "Rankpelnis" — metams.

Draugai ir draugės širdingai kviečiami atsilankyti į šią pikniką. Paslinkimiste kuolabiusiai, praleisite smagiai ir naudingai laiką ir pakvėposite vėsu, sveiką oru.

Vaišiuokite: Archer Limit, karais iki Joliet stočia, tada pamikite karą Joliet linkui iki Bethania arba "Leafy Grove".

Ei, Lietuviai!

Kuriems reikia malinauti (pašintyti) namai iš lauko ar iš vidurio, ar popierinis išlipinti rūmai ir t. t., kreipkitės pas lietuvišką painterį, nes atliekam darba gerai ir pigiai. Žinokit, kad pas mus meistrai dirba ne iš pilies Londono. Visada kreipkitės pas:

Jackus Starkevičia
125 Bolton st., So. BOSTON, Mass.

Lietuviška KRIAUKČA

Gerbiamos Lietuvos, pranešu jums, kad iki šiol gyvenau ant D st., o dabar persikėliau ant Broadway po No. 242, ant antrų lubų. Siuvam visokius moteriškus žieminius ir vasarinius drabužius (rūbus), taipgi ir dėl jaunavedžių. Visą kartą atliekam kuonogeriausias. Prašome visada kreiptis po šiuo adresu:

ONA CZEPULIONIS
242 Broadway, So. Boston, Mass.

"Liaudies Dainos"

Dainų rinkinyje telpa geriausių mūsų dainių eilės, būtent V. Kudirkos, P. Vaičiūčio, Jovaro, Strazdo, Seno Vinco, Smūtkelio ir kitų. Dainų rinkinį įveina ir revoliucijos bei kovos dainos.

"Liaudies Dainos" skiriamos mūsų deklamatorių ir deklamatorių. Kiekvienas vaikinai ir mergina privalo šiaandien pasirodyti ant steičiaus, kaip deklamatoriai.

"Liaudies Dainose" surinktos eilės, kurios apdainuojama žmonių vargai ir rūpesčiai, o taip-pat ir viltis geresnės ateities.

Todėl "Liaudies Dainas" privalo kiekvienas nusipirkti. Kaina 15c.

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau partnerio

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston. 845 M

DR. F. MATULAITIS
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Valandos:
Nuo 12-2 dieną ir nuo 7-9 vakare. Nedėliomis iki 3 val. po piet.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Man yra reikalingas partneris prie čėverky ir kitokių daiktų krautuvės. Biznis jau nuo seniai išlaidas ir galimas daryti gerą pragyvenimą. Susidėjus dviem galima būtų bizni padidinti. Atsiųskit "Laisvės" red., 242 Broadway, So. Boston, Mass.

APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežūrint, ar tie receptai Lietuvių ar Amerikos daktarų. Tai vietinatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. (Yduotly galit gaut, kokios tik pasauty) vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prisipašiu per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas
K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kamp. C St.
SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

Maintantiems adresus.

Kurie norite permaitinti "Laisvės" siuntinėje adresu, malonokite neatbūtinai prisijauti savo seną adresą, t. y. kokių buvo laikraštis lig šiol siuntinama ir naują, t. y. tą, kuriuo norite, kad būtų Jums laikraštis dabar siunčiamas, kitaip adrešą permaitinti negalime.

Administracija.

Dr-stė Liet. Taut. Brol. Pašposų vardu
L. K. Gedemino No. 1
Ant Town of Lake, Chicago, Ill.

ADMINISTRACIJA:
Prezidentas K. K. Strzyneckis,
4602 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Vice-Prez. St. Ragauskis,
4612 S. Wood st., Chicago, Ill.

Protokolu Rašt. A. A. Poška,
4623 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

Finansų Rašt. F. Yaugel,
4606 S. Paulina st., Chicago, Ill.

Iždininkas A. J. Beržynskis,
4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.

Organo užfūrtojas A. M. Barčius,
4649 So. Ashland Ave., room 5
Chicago, Ill.

Akušerka

F. STROPIENE
Pabaigusi kursą Womens Medical College, Baltimore, Md.

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia išskius rodas ir pagelbja įvairiose moterų ligose.

OFFISAS RANDASI:
30 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. G. Groblewski
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

SAVININKAS IR FAB